

CONTES DE LA XINA

Les guies de pel·lícules que s'ofereixen des del GrupIREF tenen el mateix objectiu que el projecte Filosofia 3/18, és a dir, procurar que els nens i joves pensin per si mateixos de forma acurada i reflexiva. Per això no són gaire convencionals. Poques vegades hi ha referències a directors, actors o tècniques fílmiques ni corrents cinematogràfiques.

Com si es tractés d'una lectura, demanem als espectadors una actitud activa i desperta abans, mentre i després de veure la pel·lícula. Les nostres guies busquen propiciar tant la mirada a la pantalla com a un mateix.

Aquest aprenentatge es fa a les aules de forma cooperativa, és a dir, formant una comunitat de recerca, un espai on es tracten les qüestions que planteja la pel·lícula de forma dialogada -ni debats ni discussions-, tot donant molta importància a l'exercici del pensament crític i reflexiu.

L'apartat Temes que es poden tractar no ha de ser tractada com un llibre de text, cal usar tots els mecanismes que són habituals a les aules de Filosofia 3/18: fer pissarra si s'escau, posar en marxa el diàleg i si convé llençar alguna pregunta, com un repte per avançar en el coneixement i en l'exercici d'actituds dialogants.

Quan creiem que el treball amb la pel·lícula ja es pot tancar, plantejarem una avaluació per tal que l'alumnat es faci conscient de què ha après, dels sentiments que li ha generat i del coneixement que li ha aportat.

Llicència de Creative Commons
 Guia Contes de la Xina. Autora: Irene de Puig Olivé. Està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons.

Aquests quatre contes que venen de la Xina mostren la tradicional admiració oriental per la naturalesa. L'animació es feta a base d'aquarel·les.

On és la meva mare?	P3	Castellà	Te Wei. 1960	15 min
Els micos i la lluna	P4	No parlada	Zhou Keqin. 1981	10 min
Els tres monjos	P5	No parlada	Ah Da. 1980	19 min
El nen i la flauta de bambú	P5	No parlada	Wei-Jiajun. 1963	20 min

Durada: 65 minuts

Àudio: Castellà i xinès

Subtítols: Castellà

Veus: Carmen de las Casas

Il·lustració: Silvia Álvarez

Música original Cuentamundos: Chris Bagust

ELS CONTES

On és la meva mare?

¿Dónde está mi mamá? (Tei Wei, 1960, 15:10 min)

Parlada en castellà

Recomanada a partir de P3

Resum

Destinada als més petits, aquesta història de gran qualitat estètica explica com després del seu naixement uns capgrossos es perden a la bassa i busquen la seva mare ajudats per diversos personatges: pollets, crancs, tortugues, peixos, etc.

Pel professorat

Com veureu el conte és molt simple però genera la idea de recerca, de no defallir, de passar proves d'unitat del grup, es pot usar també per parlar de capgrossos i granotes.

ABANS DE VEURE EL CONTE

EL TÍTOL I ALGUNA IMATGE:

- Què vol dir aquesta pregunta: ¿On és la meva mare?
- Quan la diem?
- L'hem dit alguna vegada?

Imatges:

- Comentar aquestes imatges:
 - De què anirà el conte?
 - Qui seran els protagonistes?
 - Què sabem de les granotes i dels capgrossos?
 - Quin soroll fan les granotes?
 - On viuen les granotes?
 - Caminen o neden? Com ho fan?

DESPRÉS DE VEURE EL CONTE**Escenari:**

- Quan passa?
- On passa?
- Quan temps dura?

Estructura:

- Com comença
- Què passa?
- Com acaba?

L'ACCIÓ

- On són ?
- Què busquen ?
- Quanta gent troben?

ELS PERSONATGES

- Com són els pollets i què fan?
- I les gallines, com son i què fan ?
- Com són les gambes?
- Com és la carpa daurada?
- Com és el cranc?
- Com són les tortugues?
- Com és el peix gat?

- Com són els personatges que troben els capgrossos? Bons, simpàtics, amables, enfadats, pacients,...
- **Com reaccionen emocionalment?**
 - Pots detectar algun moment del conte on els personatges:
 - Estan tristos
 - Estan contents
- **Altres personatges**
 - Personatges que tenen els ulls grans
 - Personatges que tenen la panxa blanca
 - Personatges que tenen 4 potes

COMPRESIÓ DEL CONTE

Pla de discussió:

- Què és el que ens ha agradat més?
- I què m'ha agradat menys?
- Què m'ha fet por?
- Què m'ha fet riure?

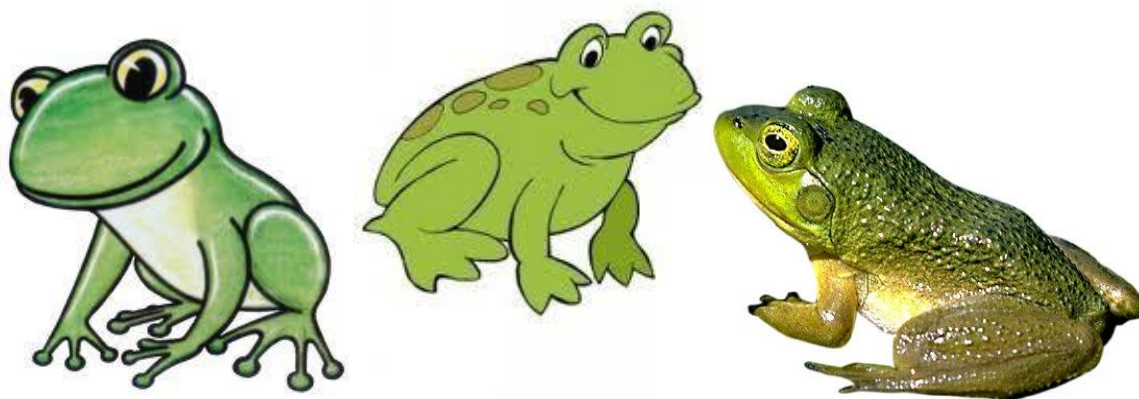
Sobre el conte:

- Què ens diu aquest conte sobre les granotes?
- És una ficció o podria passar a la realitat?
- Com et sentiries si et perdessis?
- Com creus que haguessis reaccionat tu?
- Quin altre títol posaries al conte?

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

Les granotes

Aquesta història ens pot instruir també sobre les granotes. No cal fer una classe de ciències naturals però pot ajudar a posar nom a certs animals i fenòmens.

- Has vist mai una granota?
- On l'has vist?
- De quin color són?

- Com tenen les potes del davant?
 - I les del darrera?
 - I els ulls, com són?
 - Com es diu el cant de les granotes?
 - El sabries reproduir?
- Buscar algun documental –millor de dibuixos- per identificar les granotes. A falta de documental es pot mostrar algun dibuix o fotografia

Els capgrossos

Els capgrossos són els fills de les granotes. Neixen dels ous que la granota posa entre les plantes a basses de poca fondària. Al cap d'una setmana, en el cas de les granotes verdes, els capgrossos surten de l'ou. Quan surt de l'ou, és un capgròs negre, després es torna marró i li comencen a créixer les potes del darrera i les del davant. La cua es va fent petita i finalment es transformen en granotes. Tarden uns quatre mesos a fer-se grans.

Quan és petit no té ni peus ni mans. Com aquest:

Poc a poc es van transformant tal com es veu en el dibuix:

- Has vist mai un capgròs? On l'has vist?
- De quin color són?
- Com són?
- Sempre són així o canvien?
- Per què no s'assemblen a les seva mamà?

Perdre's

Alguns infants tenen l'experiència d'haver-se perdut. S'han desfet de la mà del pare o de la mare i s'ha trobat perduts. És una sensació horrible, de desampara i d'inseguretat.

- Què vol dir perdre's?
- T'has perdut mai o t'ho ha semblat?
- Com t'has sentit quan t'has perdut?
- Què podem fer per no perdre'ns?
- Com és que s'han perdut els capgrossos?

Buscar la mare

Buscar, trobar, estar a l'aguait. Quan no sabem una cosa o, en aquest cas, perdem una persona, ens cal ser vius i buscar com fan els capgrossos, primer als distints racons de la bassa però també preguntant als altres.

- Perquè busquen a la mare els capgrossos?
- Quants animals troben en la recerca?
 - o Quin és el més simpàtic?
 - o Quin és el més antipàtic?
- Tots els animals els ajuden?
- Com és la mare dels capgrossos?
 - o Té els ulls grans
 - o Té la panxa blanca
 - o Té 4 potes
- On és la mare?
- També busca els seus petitons la mare?
- Quan busques tu a la teva mare o pare?

AVALUACIÓ

- Digues la teva opinió sobre el conte, justificant la teva avaluació
 - o M'ha agradat, perquè...
 - o M'ha sorprès, perquè...
 - o M'ha emocionat, perquè...
 - o M'ha alegrat, perquè...
- Què m'ha explicat que no sabia ?

Els micos i la lluna

(Zoo Kegin, 1981, 10:06 min)

No parlada

Sugerim a partir de 4 anys

Resum

Uns micos s'uneixen i treballen en equip per atrapar la lluna. Ho intenten de moltes maneres fins que aconsegueixen atrapar el seu reflex en l'aigua usant un bol fet amb mig coco. Els problemes apareixen quan tots els micos volen ser l'únic que porti el bol amb la lluna...

Pel professorat

Aquesta història sobre la busca del que és impossible, la importància del treball en equip i els mals del nostre egoisme.

ABANS DE VEURE EL CONTE

EL TÍTOL I ALGUNA IMATGE

- Què voldrà dir el títol?
- Com són els micos?
- Si parla de la lluna, serà de dia o de nit?
- Quina relació podem trobar entre uns micos i la lluna?

Imatges:

- Comentar aquestes imatges:
 - Què veiem en aquests fotogrames?
 - Reconeixes quins animals són?
 - Què fan?
 - Què ens diuen aquestes imatges sobre el conte?
 - En aquestes imatges, hi ha alguna cosa que et sorprengui?
 - Quin títol posaries a la primera imatge?

DESPRÉS DE VEURE EL CONTE

Escenari:

- Quan passa?
- On passa?
- Quan temps dura?

Estructura:

- Com comença?
- Què passa?
- Com acaba?

L'ACCIÓ

- Què volen aconseguir els micos?
- Com ho fan?
- Què els passa?
- Amb qui es troben? (Mussol, serp...)
- Què els passa a la primera aventura quan fan un castell?
- I a la segona quan busquen a l'aigua?
- Com ho resolen?
- Com acaba?

ELS PERSONATGES

- Com són els micos: simpàtics, despistats, tranquils, ràpids, curiosos, àgils,...

➤ **Com reaccionen emocionalment?**

- Pots detectar algun moment del conte on sigui molt explícit algun dels sentiments següents per part d'algun dels personatges principals?
 - Quan estan tristos, què fan?
 - Quan estan contents, què fan?

COMPRENSIÓ DEL CONTE**Pla de discussió:**

- Què és el que ens ha agradat més?
- I què m'ha agradat menys?
- Què m'ha fet por?
- Què m'ha fet riure?

Sobre el conte:

- Què ens diu aquest conte sobre els micos?
- De quantes maneres volen agafar la Lluna?
- Es pot agafar la Lluna?
- Com creus que haguessis reaccionat tu?
- Què faries

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR**Els micos**

Familiarment, diem mico a un grup de primats que pot ser molt variat (ximpanzés, goril·les, orangutans i gibons). Els micos són molt àgils grim pant entre els arbres. Com que viuen als arbres es poden agafar amb les mans i els peus i fins i tot amb la cua.

- Com són els micos del conte?
- Són diferents els uns dels altres?
- Quines diferències hi trobes?
- Quin soroll fan els micos per

- relacionar-se?
- Els sabries imitar?
 - Has vist mai un mico al zoo?

Treball en equip

De vegades hi ha coses que les hem de fer sols, que hem d'aprendre: cordar-se la roba i les sabates, menjar i tallar la carn, etc. Però hi ha coses que surten millor si les fem en companyia, si ens ajudem.

- Treballen sols els micos?
- Com s'ajuden?
- Què fan conjuntament?
- Què els passa quan cadascú vol tenir la lluna per ell?
- És millor fer les coses sols o col·laborant?

Atrapar la lluna

- Què els passa als micos? Creus que la Lluna es pot atrapar?

Hi ha coses que són possibles i n'hi ha que no. Quines d'aquestes consideres que són possibles per a tu i quines no?

- Aprendre a nedar
- Aprendre a volar
- Aprendre a escriure
- Aprendre la llengua xinesa
- Aprendre a saltar pels arbres com els micos
- Atrapar la lluna

AVALUACIÓ

- Digues la teva opinió sobre el conte, justificant la teva avaluació:
 - M'ha agradat, perquè...
 - M'ha sorprès, perquè...
 - M'ha emocionat, perquè...
 - M'ha alegrat, perquè...
 - Què m'ha explicat que no sabia ?

Els tres monjos

Los tres monjes (Ah Da, 1980, 18:54 min)

No parlat
Sugerit per P5

Resum

Tres monjos viuen en un temple i cap d'ells vol dur a terme l'àrdua tasca de portar aigua des del llac. No es posen d'acord fins que es produeix un incendi i entre tots tres han d'apagar el foc.

Pel professorat

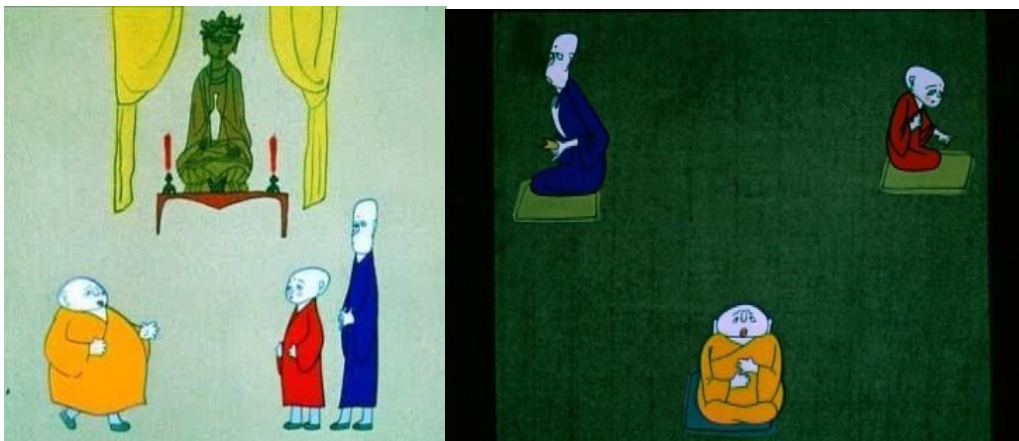
Aquesta divertida història reflecteix la importància i els guanys del treball en equip.

ABANS DE VEURE EL CONTE

EL TÍTOL I ALGUNA IMATGE:

- Què és un monjo?
- Quants monjos seran? Els comptem?
- De quins colors van vestits els monjos?
- Com van vestits?

Imatges:

- Comentar aquestes imatges:

1. Com són físicament els monjos ?

	alt	baix	prim	gras
Blau				
Vermell				
Groc				

2. Què fan?

3. Què ens diuen aquests fotogrames sobre el conte?

4. En aquestes imatges, hi ha alguna cosa que et sorprengui?

5. Quin títol posaries a la segona imatge?

DESPRÉS DE VEURE EL CONTE**Escenari:**

- Quan passa?
- On passa?
- Quan temps dura?

Estructura:

- Com comença
- Què passa?
- Com acaba?

L'ACCIÓ

- On és el monestir ?
- Com sabem que passen els dies?
- Per què s'enfaden els monjos?

ELS PERSONATGES➤ **Com reaccionen emocionalment?**

Pots detectar algun moment del conte on sigui molt explícit algun dels sentiments següents per part d'algun dels personatges principals?

	Sentiment	Moment del conte
Blau		
Vermell		
Groc		

AJUDA PER LA MESTRA

Ira : fúria, ràbia, violència, odi, etc.

Tristesa: llàstima, solitud, abatiment, desesperació, etc.

Temor: preocupació, por, pànic, etc.

Plaer: felicitat, alegria, diversió, satisfacció, etc.

Amor: simpatia, afecte, estima, tendresa, etc.

Disgust: avorriment, pena, etc.

Vergonya: culpabilitat, molèstia, remordiment, etc.

COMPRENSIÓ DEL CONTE**Pla de discussió:**

- Què és el que ens ha agradat més?

- I què m'ha agradat menys?
- Què m'ha fet tristesa?
- Què m'ha fet riure?

Sobre el conte:

- Què ens diu aquest conte sobre les persones?
- Què fa el monjo de vermell?
- Com sabem que passa el temps?
- Què fa el monjo de color blau?
- Com volen resoldre el problema de l'aigua?
- Què fa el monjo de color groc?
- Per què no es posen d'acord?
- Si tinguessin aigua podrien apagar el foc?
- Com resolen el problema que tenen?

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

L'egoisme

L'egoisme significa que només mires per tu mateix. Diem que una persona és egoista quan només li importen les seves coses i satisfer els seus desigs i és capaç de fer mal als altres per aconseguir-ho.

- Creus que els monjos s'ajuden o cadascú va a la seva?
- Menjar sense donar-ne als altres és egoisme?
- Beure tota l'aigua i no deixar-ne pels altres és egoisme?
- Quan es fan amics els monjos?

La col·laboració

Col·laborar significa posar-se d'acord amb fer les coses de manera que entre tots surtin millor. Es tracta de treballar conjuntament per aprofitar els diferents talents de cada integrant del grup. De manera col·lectiva és més fàcil d'arribar a resoldre problemes i solem ser més eficaços.

- Quan cap dels monjos vol anar a buscar l'aigua diries que col·laboren?
- Quan hi ha foc i es posen d'acord per anar a buscar l'aigua es pot dir que col·laboren?

Resoldre els problemes

Com passa amb els monjos que cap no vol anar a buscar aigua, de vegades nosaltres tenim problemes perquè ningú no vol fer una determinada feina: endreçar les joguines, per exemple. Com es pot resoldre un problema?

Busquen maneres de resoldre com fer-ho per poder parlar ordenadament de manera que ens escoltem i puguem parlar tranquil·lament enlloc de parlar tots alhora. (Aquesta proposta és estàndard, però es pot canviar per algun conflicte que tinguem a l'aula, sobre les cadires, els llapis, les entrades o sortides, etc.):

- Com ho podem fer?
- Què ha de fer cadascú?
- Què hem d'aconseguir?
- Només hi ha una manera de resoldre els problemes?

AVALUACIÓ

- Diques la teva opinió sobre el conte, justificant la teva avaluació:
 - M'ha agradat, perquè...
 - M'ha sorprès, perquè...
 - M'ha emocionat, perquè...
 - M'ha alegrat, perquè...
 - Què m'ha explicat que no sabia ?

El nen i la flauta de bambú

El niño y la flauta de bambú (Wei-Jiajun, 1963, 19:57 min.)

No parlada

Suggerida per 5 anys

El tràiler es troba a: http://www.youtube.com/watch?v=8LaedQsx_N0

Resum

Una vegada hi havia un nen que pasturava un bou perquè mengés. El porta a les muntanyes on hi ha herba més bona. El nen toca la flauta i en un moment determinat s'adorm. Quan es desperta, no troba el bou, l'ha d'anar a buscar i aquest no el vol seguir fins que no sent altra vegada la música del seu amo.

Pel professorat

A través d'aquesta història aprenem de forma molt subtil que la violència no és la millor manera d'inculcar obediència als animals. I la música és l'esquer perquè el brau torni.

ABANS DE VEURE EL CONTE

- Veure el tràiler per fer-se una idea del que serà i poder comprendre el títol i les imatges.

EL TÍTOL I ALGUNA IMATGE:

- Què és una flauta?
- Què és el bambú?
- Si és possible portar un tros de bambú i una flauta a l'aula
- De què anirà el conte?

Imatge:

- Comentar aquesta imatge:
 - Què veiem en aquest fotograma?
 - Reconeixes quins elements hi ha?
 - Què fa el nen?
 - Què ens diu aquest fotograma sobre el conte?
 - En aquesta imatge, hi ha alguna cosa que et sorprengui?
 - Quin títol posaries a la imatge?

DESPRÉS DE VEURE EL CONTE

Escenari:

- Quan passa?
- On passa?
- Quan temps dura?
- Fa fred o calor? Ens fixarem en els vestits dels nens que hi surten.

Estructura:

- Com comença?
- Què passa?
- Com acaba?

L'ACCIÓ

- On passa?
- Quan passa?
- A qui li passa?

ELS PERSONATGES

- Com explicaries que és el nen de la flauta? Bondadós, simpàtic, despistat, pacient, enfadat, delicat, amical.

➤ Com reaccionen emocionalment?

Pots detectar algun moment del conte on sigui molt explícit algun dels sentiments següents per part del nen de la flauta?

AJUDA PER LA MESTRA

Ira : fúria, ràbia, violència, odi, etc.

Tristesa: llàstima, solitud, abatiment, desesperació, etc.

Temor: preocupació, por, pànic, etc.

Plaer: felicitat, alegria, diversió, satisfacció, etc.

Amor: simpatia, afecte, estima, tendresa, etc.

Sorpresa: desconcert, admiració, etc.

Disgust: avorriment, pena, etc.

Vergonya: culpabilitat, molèstia, penediment, etc.

➤ **Altres personatges**

Com són els altres personatges. Intentar una descripció acurada:

- Bou o brau
- L'ocell (Rossinyol)
- Les papallones
- Els ocells

COMPRENSIÓ DE EL CONTE

Pla de discussió:

- Què és el que ens ha agradat més?
- I què m'ha agradat menys?
- Què m'ha fet patir?
- Què m'ha fet riure?

Sobre el conte:

- Què ens diu aquest conte sobre la música?
- Com són el bosc i les muntanyes?
- Com és el nen?
- Com és que ha perdut el bou?
- Què fa per trobar-lo?
- Quines altres coses podria fer?
- Quants animals hi ha?
- Quantes persones troba? (barquer, nens, llenyataires)
- Amb quantes coses s'entreté? (l'ocell, el salt d'aigua)

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

Les flautes

Una **flauta** és un instrument musical, de la família d'instruments vent i de fusta, sigui quin sigui el material amb què estiguin construïdes: os, fusta, plàstic, metall, ceràmica, o canya de bambú, com és el cas del conte.

El **bambú** o **canya americana** és una planta que té moltes varietats i se li donen molts usos: mobles, joguines, làmpades, per fer tanques o, com heu vist, per fer flautes.

- Com és el bosc de bambú?
- Com és la canya de bambú?
- Com es fa la flauta el nen?

- La sap tocar bé?

Si és possible, porteu un tros de canya –millor de bambú–, perquè els infants la puguin veure i tocar. No cal dir si teniu ocasió d'anar a veure un bosc de bambú!

Nens i animals

En aquest conte no apareixen quasi adults, la relació que s'estableix entre el nen i el seu bou centra la narració.

- On va el nen amb el bou?
- Per què el bou no vol creure al nen?
- Diries que al bou li agrada la música?

La natura

- Quins elements de la natura hem vist a el conte
 - Animals:
 - Ocells: Rossinyol, àligues, flamencs, etc.
 - Bous
 - Elefants
 - Papallones
 - Paisatges
 - Boscos
 - Deserts
 - Platges
 - Rius
 - Salts d'aigua
 - Camins

Com tractar els animals

El bon tracte als animals ha de començar de ben petits. Tot i l'instint de provar i trencar límits, de vegades arribant a la crueltat, els infants han d'aprendre que amb els animals és millor estar-hi de bones que de males.

- Quan el nen estira el bou, aquest segueix?
- Què fa el bou quan no vol anar amb el nen?
- Què ha de fer el nen perquè el bou el segueixi?
- Com diries que s'han de tractar els animals?

AVALUACIÓ

- Digues la teva opinió sobre el conte, justificant la teva avaluació:
 - M'ha agradat, perquè...
 - M'ha sorprès, perquè...
 - M'ha emocionat, perquè...
 - M'ha alegrat, perquè...
 - Què m'ha explicat que no sabia ?

PER SABER-NE MÉS

Webs

<https://www.elblogalternativo.com/2010/02/09/cuentamundos-una-alternativa-en-el-mundo-de-la-animacion-infantil-leyendas-y-cuentos-en-dvd-realizados-de-forma-artesanal/>

Les guies es poden comprar a:

<https://www.fnac.es/ia246834/CUENTAMUNDOS>

Altres pel·lícules de **Cuentamundos**:

Contes d'Hongria

Contes de Canadà <http://www.grupiref.org/pensar-amb-el-cinema/wp-content/uploads/2015/04/CONTES-DE-CANADA-2015.pdf>

Contes de Rússia